



Средно училище "Иван Вазов"

ПК 3100, град Мездра
област Враца
ул. "Георги Димитров" №32

Тел.: 0910/924-58 директор
0910/923-25 канцелария
Факс: 0910/92325

е – mail vazov_school@abv.bg,
www.vazov-school.com

УТВЪРЖДАВАМ:

МАРИЕЛА ГОРАНОВА

Директор СУ „Иван Вазов“ - Мездра

СЪГЛАСУВАНО:

ЙОРДАНКА ПЕТКОВА

*Председател на СО на СБУ
в Средно училище „Иван Вазов“ Мездра*

ПРАВИЛНИК ЗА ДЕЙНОСТТА НА УЧИЛИЩЕТО учебна 2017 / 2018г.

Планът е приет от Педагогическия съвет на заседание с протокол № 1/11.09.2017 г.
и е утвърден със заповед на директора № 1076-544/11.09.2017г.

Глава I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Раздел I

ПРЕДМЕТ НА ПРАВИЛНИКА

Чл.1. (1) Настоящият правилник определя организацията и реда за провеждане на процеса на обучение и възпитание в училището, конкретизира правата и задълженията на учителите и учениците съобразно Закона за предучилищното и училищното образование.

(2) Правилникът урежда обществените отношения в процеса на обучение и възпитание при пълно зачитане и уважение на човешката личност.

Чл.2. Правилникът е задължителен за директора, заместник-директорите, педагогическите специалисти, учениците и служителите в училището, родителите, институциите, както и за всички други заинтересовани страни.

Раздел II

ОПРЕДЕЛЕНИЕ И СТАТУТ

Чл.3. Училището е юридическо лице и има:

- наименование - Средно училище "Иван Вазов";
- официален адрес: гр. Мездра ул. „Георги Димитров” № 32;
- обикновен кръгъл печат;
- печат с изображение на държавния герб, който се полага върху следните документи:
 - свидетелство за основно образование;
 - удостоверение за валидиране на компетентности за основна степен на образование и върху техните дубликати;
- банкова сметка - IBAN-BG74STSA93003170733400, BIC-STSA9300 при банка ДСК клон Мездра;
- шифър по Булстат 000183060
- e-mail:vazov_school@abv.bg;
- сайт: www.vazov_school.com

Чл.4. (1) Училището е общинско, с местно значение и утвърден авторитет, финансира се от държавния бюджет и ползва имоти, които са публична общинска собственост.

(2) Като общинско училище Средно училище "Иван Вазов" носи отговорност за:

1. изпълнението на държавните образователни стандарти, засягащи дейността му;
2. създаване на условия за опазване на живота и здравето на учениците по време на обучението и възпитанието, съобразно ЗБУВОТ
3. законосъобразно изразходване на бюджетните средства и опазване на МТБ
4. извършването на дейности, които противоречат на законите на страната, ограничават правата и свободите на личността или нарушават ОВП.

Глава II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧИЛИЩНОТО ОБУЧЕНИЕ

Раздел I

Степени и етапи училищно образование

Чл.5. (1) За учениците, които през учебната 2017/2018 г. постъпват в I, II и в V, VI клас, обучението за придобиване на основно образование се осъществява от I до VII клас включително в два етапа, както следва:

1. начален – от I до IV клас включително, и
2. прогимназиален – от V до VII клас включително.

(2) За учениците, които през учебната 2017/2018 г. постъпват в I и в V клас, обучението за придобиване на средно образование се осъществява от VIII до XII клас включително в два етапа, както следва:

1. първи гимназиален – от VIII до X клас включително, и
2. втори гимназиален – от XI до XII клас включително.

Чл.6. Учениците, които през учебната 2017/2018 г. са в VII клас, придобиват основно образование след успешно завършен VII клас. Съдържанието на свидетелството за основно образование, което получават тези ученици, се определя в държавния образователен стандарт за информацията и документите.

Чл.7. Учениците, извън посочените в чл.5, се обучават и завършват обучението по училищни учебни планове и учебни програми, утвърдени при условията и по реда на отменения Закон за народната просвета и Закон за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план.

Раздел II

УЧЕБЕН ПЛАН

Чл. 8. (1) Училището въз основа на съответния рамков или типов учебен план разработва училищен учебен план съобразно интересите на учениците и възможностите си, съгл. чл.87-94 от ЗПУО и ДОС за УП.

(2) Училищният учебен план се разработва за всяка учебна година.

(3) Учебните програми за разширена подготовка по общообразователните предмети и по учебни предмети от областта на глобалното, гражданското, здравното и интеркултурното образование, предприемачеството, управлението на личните финанси и програмирането, защитата на родината, населението и околната среда, учебни предмети, които формират разширяват и допълват съдържание, което присъства интегрирано в други учебни предмети, се утвърждават от директора на училището.

(4) За организиране за провеждане на спортни дейности за всяка учебна седмица на всеки клас в училищния учебен план се предвижда по един учебен час, който е извън часовете, определени в рамковите учебни планове.

(5) Всяка учебна седмица извън часове, определени в учебните планове, включва и по един учебен час на класа.

Чл. 9. Въз основа на училищния учебен план се разработва индивидуален учебен план за учениците в индивидуална форма на обучение, съгл. чл.95 от ЗПУО и ДОС за УП.

Чл. 10. (1) Всеки има право да завърши определен клас по училищния учебен план, по който е започнал да се обучава в същото училище.

(2) Лицата, прекъснали обучението си, продължават по училищния учебен план, действащ през учебната година, от която обучението продължава.

Раздел III

ОРГАНИЗАЦИОННИ ФОРМИ

Чл. 11. (1) Училищното образование се организира в последователни класове.

(2) Класовете се означават с римски цифри във възходящ ред.

(3) Продължителността на обучението в един клас е една учебна година за всички форми на обучение с изключение на случаите, предвидени в ЗПУО за индивидуалната и самостоятелната форма на обучение.

Чл. 12. (1) Учениците, записани за обучение в даден клас в дневна форма в зависимост от броя им се организират в паралелки или групи.

(2) Паралелките от един клас се обозначават с буквите на българската азбука, които се поставят след номера на класа.

(3) В зависимост от особеностите на учебния предмет или модул паралелката може да се дели на групи или да се организират сборни групи от различни паралелки от един клас или от различни класове, съгласно ДОС за финансирането на институциите и ДОС за физическата среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

(4) За ученик от паралелка може да се организира и индивидуално обучение по отделен учебен предмет или модул.

Чл. 13. (1) За участие в групите за ЗИП/разширена подготовка учениците подават заявление до директора на училището в края на учебната година и при преместване.

(2) За участие в групите за СИП/допълнителна подготовка учениците подават декларация до директора на училището в края на учебната година и при преместване.

Чл. 14. (1) В началото на учебната година директорът определя със заповед класни ръководители на всички паралелки, ръководители на кабинети и класни стаи.

(2) Класният ръководител организира и провежда часа на класа, извънкласни дейности с учениците и води задължителната училищна документация за съответната паралелка, като задължително планира работата си съвместно с учениците, спазвайки рамкови изисквания при организиране на часа на класа.

(3) Часът на класа се използва за последователно развитие на класа, за патриотично възпитание и за изграждане на граждански компетентности, включително чрез ученическото самоуправление.

(4) Обучението и дейностите по ал. 3 може да се осъществяват в блок от часове в зависимост от проблематиката и от потребностите на учениците от паралелката.

Раздел IV

УЧЕБНО И НЕУЧЕБНО ВРЕМЕ

Чл. 15. (1) Училищното образование се организира в учебни години.

(2) Учебната година включва учебни срокове, учебни седмици, учебни дни и учебни часове, както и ваканции.

(3) Учебната 2017-2018 година е с продължителност 12 месеца и започва на 15 септември.

(4) Учебните занятия са с продължителност не повече от 36 и не по-малко от 31 учебни седмици и се разпределят в два учебни срока.

(5) Продължителността на първия учебен срок е 18 учебни седмици.

(6) Продължителността на учебната седмица е 5 дни.

Чл. 16. Графикът учебно време е съгласно заповед на Министъра на образованието и науката №РД 09-4130 от 29.08.2017 г. за определяне на график на учебното време за учебната 2017/2018г. и е определен, както следва:

**Начало и край на ваканциите с изключение на лятната през учебната 2017/2018 година:
Неучебни дни:**

21.05.2018 г. – ДЗИ по БЕЛ и НВО в VII клас по БЕЛ

23.05.2018 г. – втори ДЗИ и НВО в VII клас по математика

25.05.2018 г. – неучебен, но присъствен ден по повод Деня на българската просвета и култура и на славянската писменост

Начало на втория учебен срок на учебната 2017/2018 година:

07.02.2018 г. – за I - XII клас

Край на втория учебен срок на учебната 2017/2018 година:

15.05.2018 г. – XII клас (13 учебни седмици)

01.06.2018 г. – I - IV клас (14 учебни седмици)

15.06.2018 г. – V - VII клас (16 учебни седмици)

29.06.2018 г. – V - VII клас (18 учебни седмици за паралелки в спортни училища)

29.06.2018 г. – VIII - XI клас (18 учебни седмици)

Чл. 17. (1) За неучебен ден – празник на училището е определен 08.05.2017г. със заповед №РД 02-1221 от 28.08.2015 г. на министъра на образованието и науката.

Чл. 18. (1) Учебни дни може да се определят за неучебни или неучебни дни – за учебни, със заповед на министъра на образованието и науката.

(2) В случай на разместване на почивните дни през годината на основание чл. 154, ал. 2 от Кодекса на труда обявените почивни дни са неучебни за учениците, съответно обявените работни дни са учебни, освен когато учениците са във ваканция.

(3) В случай на извънредни или непредвидени обстоятелства или за деня на честване на празника на общината кметът на общината след уведомяване на началника на регионалното управление на образованието може да обявява до три учебни дни за неучебни в една учебна година за училища на територията на общината.

(4) Директорът на училището след решение на педагогическия съвет може да обявява до три учебни дни в една учебна година за неучебни, но присъствени, за което уведомява началника на регионалното управление на образованието.

(5) Неучебни са и дните, в които образователният процес в училището е временно преустановен по задължително предписание на компетентен орган, определен с нормативен акт.

Чл. 19. По време на учебната година в зависимост от темите в учебното съдържание учениците могат организирано да посещават различни културни и научни институции, прояви и мероприятия в рамките на учебните часове, като се спазва следния ред:

1. Изисква се информирано съгласие на родителите/настойниците на учениците;
2. Изготвя доклад до директора
3. Провежда инструктаж за безопасно поведение на учениците
4. Внася доклада заедно с декларациите за информирано съгласие и проведения инструктаж на учениците в деловодството на училището 15 дни преди датата на провеждане на събитието.

5. Директорът на училището информира началника на регионалното управление на образованието до един ден преди реализирането на съответната дейност.

Чл. 20. (1) Продължителността на учебния час за всички видове подготовка е:

- тридесет и пет минути - в I и II клас и ученици със СОП ;
- четиридесет минути - в III–IV клас;
- четиридесет и пет минути – в V–XII клас;

(2) Почивките между учебните часове са с продължителност, както следва:

- Две големи междучасия: след първия час – 20 минути и след втория час – 15 минути.
- От третия до седмия час - 10 минути;

Чл. 21. Броят на задължителните учебни часове за една учебна седмица е:

- 22 учебни часа - в I и II клас;
- 25 учебни часа - в III и IV клас;
- 30 учебни часа - в V, VI и VII клас;

- 32 учебни часа - в VIII, IX, X, XI и XII клас;

Чл. 22. (1) Часовете на класа се провеждат в различни дни, съгласно възможностите на седмичното разписание и се включват в него извън броя на задължителните учебни часове. Задължителният втори час на класния ръководител се провежда по график, утвърден от директора и се вписва в дневника на класа.

(2) След часовете за деня в паралелките от I – VII клас, изучаващи БДП, да се направи инструктаж за безопасен път към вкъщи и да се отрази в дневника на класа от учителите.

Чл. 23. (1) Организацията на учебния ден е едносменна за учениците в гимназиален етап.

(2) Седмичното разписание на учебните занятия се съобразява с Наредба № 10 от 19 юни 2014 г. за здравните изисквания при изготвяне и спазване на седмичните учебни разписания.

Раздел V

ФОРМИ НА ОБУЧЕНИЕ

Чл. 24. (1) Формите на обучение в Средно училище "Иван Вазов" са:

1. дневна;
2. самостоятелна;

(2) При необходимост може да се организира индивидуална и комбинирана форма на обучение.

(3) Формите на обучение, които се организират в училището се приемат от педагогическия съвет на училището.

(4) Ученикът не може да се обучава в две или повече форми на обучение едновременно.

Чл. 25. (1) Формата на обучение се избира от ученика при условията на чл. 12, ал. 2 на ЗПУО.

(2) Формата на обучение се препоръчва от екипа за подкрепа за личностно развитие за:

1. ученик, ненавършил 16 години, чиято възраст надхвърля с повече от три години възрастта за съответния клас;
2. лице, навършило 16 години, което постъпва за първи път в училище;
3. лице, прекъснало обучението си за повече от три последователни учебни години;
4. лице, което не може успешно да завърши един и същ клас повече от три учебни години;
5. ученик, който променя формата на обучение в случаите по чл. 112, ал. 5 от ЗПУО;
6. ученик със специални образователни потребности.

(3) Препоръката по ал. 2 се изготвя след оценка на потребностите от обучение на лицето и при осигуряване защита на интересите на останалите ученици от паралелката.

(4) При препоръка по ал. 2, която предлага промяна от дневна в индивидуална форма на обучение на ученик със специални образователни потребности, регионалният екип по чл. 190, ал. 1 извършва допълнителна специализирана оценка и изразява становище относно потвърждаване или отхвърляне на препоръката. Окончателният избор за формата на обучение се прави от ученика или родителя при условията на чл. 12.

(5) За записване или промяна на формата на обучение за конкретна учебна година ученикът при условията на чл. 12, ал. 2 на ЗПУО подава заявление до директора на училището.

(6) За записване на ученика самостоятелна в индивидуална и комбинирана форма на обучение директорът на училището издава заповед.

Чл. 26.(1) Ученици, които се обучават в дневна, самостоятелна, индивидуална или в комбинирана форма на обучение, могат да променят формата на обучението си преди началото на учебната година.

(2) Промяната на формата на обучение се допуска и по време на учебната година, в случаите по чл. 32, ал.2 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование.

(3) Извън случаите по ал. (2) промяната на формата на обучение се разрешава от началника на регионалното управление на образованието по подадено заявление от родителя/настойника или по искане на директора на училището.

ДНЕВНАТА ФОРМА

Чл.27. (1) Дневната форма на обучение се организира за паралелки или групи в учебни часове през учебния ден и включва обучението на учениците по учебни предмети, един учебен час за организиране и провеждане на спортни дейности седмично и часа на класа.

(2) В дневната форма на обучение се включват и дейностите по целодневна организация на учебния ден. В целодневна форма на обучение се обучават учениците в начален и прогимназиален етап в общо шест групи.

(3) Целодневната организация на учебния ден включва провеждането на учебни часове по училищния учебен план, дейности по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и занимания по интереси в самостоятелен блок след обяд,

(4) Училището организира целодневната организация на учебния ден при желание на родителите за учениците от:

1. I до IV клас;

2. I до VII клас в средишните училища;

(5) Групите за целодневна организация на учебния ден се формират при условията и ред, определени с ДОС за финансиране на институциите и съобразно броя на подадените заявления от родителите до 01 септември.

(6) Годишна училищна програма за целодневна организация на учебния ден се приема от педагогическия съвет и се утвърждава от директора на училището в срок до 15 септември.

САМОСТОЯТЕЛНА ФОРМА

Чл. 28. (1) Самостоятелна форма на обучение включва самостоятелна подготовка и изпити за определяне на годишни оценки по учебните предмети от училищния учебен план.

(2) Самостоятелната форма на обучение може да се организира за:

1. ученици в задължителна училищна възраст, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна форма;

2. ученици в задължителна училищна възраст – по желание на ученика или родителя, по реда на чл. 37, ал. 2, т.2 от Наредбата за организация на дейностите в училищното образование;

3. ученици с изявени дарби;

4. лица, навършили 16 години.

(3) При самостоятелна форма на обучение се прилага избран от ученика утвърден училищен учебен план.

(4) Изпитите по учебните предмети от училищния учебен план са организирани в две редовни сесии (януари, април) и две поправителни (юни и септември).

(5) При своята подготовка учениците имат право да посещават консултациите по различни учебни предмети, съгласно утвърдения график за консултациите в училището. За съответната сесия получават конспекти от учителите по съответните учебни предмети /за следваща година/.

(6) За лицата по ал. 2, т. 4 се допуска обучение за завършване на два класа в една година, ако са заявили това свое желание при подаване на заявлението по чл. 31, ал. 4. 16. Те полагат изпити за следващ клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

(7) Редовните изпитни сесии за учениците по ал. 2, т. 2 се организират в края на всеки учебен срок съответствие с чл. 112, ал. 7 от ЗПУО експертната комисия към регионалното управление на образованието,

(8) Учениците по ал. 1, т. 2, които се обучават в самостоятелна форма по желание на родителите и не постигнат необходимите компетентности в съответния клас, продължават обучението си при спазване на изискванията на този закон в друга форма на обучение по чл. 106 от ЗПУО, препоръчана от екипа за подкрепа за личностно развитие.

(9) Самостоятелна форма на обучение не може да се организира за ученици по чл. 49, ал. 2, т. 1 от ЗПУО.

(10) За лицата, навършили 16 години, по решение на директора на училището се допуска обучение за завършване на два класа в една година. Лицата полагат изпити за следващия клас само ако успешно са положили всички изпити, предвидени за завършване на предходния клас.

Чл.29. (1) Необходими документи:

1. заявление по образец - за ученици до 16 г. се подава от родител на ученика.
2. заявление по образец - за ученици от 16 – 18 г. се подава от ученика със съгласието на родителя, което се удостоверява с подпис.
3. заявление за обучение по образец - за учениците над 18г./ сами подават/.
4. Към заявлението за приемане на ученици в самостоятелна форма на обучение се прилага документ, удостоверяващ завършен клас и документ за самоличност /актуални документи, удостоверяващи образователния статус на ученика/.
5. Учениците подават заявление за избор на учебни предмети, предвидени в учебния план за изучаване в задължителноизбираема подготовка и избираеми часове за 1 и 5 клас.
6. При първоначално преминаване в самостоятелна форма на обучение, ученикът задължително предоставя актуална собствена снимка за документи за изготвяне на личен картон за самостоятелна форма на ученика / за IX- XIIклас/.
10. Заявлението се регистрира в дневника за входяща кореспонденция.
11. Когато лица, навършили 16 години, подадат заявление за записване в самостоятелна форма на обучение в начален или прогимназиален етап и са завършили СУ „Иван Вазов“ не се изисква удостоверение за завършен клас, а се прави справка с главна класна книга.
12. Заявлението за записване или продължаване в самостоятелна форма на обучение по чл. 31, ал. 4 може да се подаде и до 20 учебни дни преди изпитна сесия, определена в правилника за дейността на училището с изключение на учениците по чл.12 ал. 2, т. 2.от ЗПУО.

Чл.30 (1) Ученици, които са започнали обучението си в дневна форма на обучение, но преминават в самостоятелна форма на обучение, продължават обучението си по училищния учебен план, по който са започнали да се обучават в същото училище.

(2) За промяна на формата на обучение директорът на училището издава заповед.

Чл.31. (1) Учениците в самостоятелна форма на обучение за всяка изпитна сесия подават заявление по образец до Директора, в което посочват учебните предмети, по които желаят да се явят на изпити.

1. Заявлението за допускане до изпити се подава 20 дни преди съответната изпитна сесия.

2. Въз основа на подадените заявления се изготвя график на изпитите и се поставя на достъпно място за информация.

(2) За ученици, които в рамките на три поредни сесии /януари, април , юни/ през учебната година не са се явили на нито един изпит:

1. ЗДУД информира писмено директора;

2. В случаи, че няма уважителни причини за тяхното неявяване, те се отписват от базата данни на училището.

3. За включване в обучението отново подават заявление за същия клас

Чл.32. Условието и редът за провеждане и организиране на изпитите на учениците в самостоятелна форма на обучение се определят със заповед на директора.

ИНДИВИДУАЛНА ФОРМА

Чл. 33. (1) В индивидуална форма може да се обучават:

1. ученици, които по здравословни причини, удостоверени с медицински документ, издаден от съответната експертна лекарска комисия, определена в Закона за здравето, не могат да се обучават в дневна, вечерна или комбинирана форма за повече от 30 последователни учебни дни;

2. ученици, които по семейни причини желаят да завършат в други срокове обучението си за един или повече класове;

3. ученици с изявени дарби;

4. ученици със специални образователни потребности при условията на чл. 107, ал. 4 от ЗПУО ;

5. учениците в случаите по чл. 107, ал. 2, т. 1 – 4 от ЗПУО.

(2) Индивидуалната форма включва индивидуални учебни часове и текущо оценяване или изпити за определяне на срочна или годишна оценка.

(3) Обучението се осъществява по индивидуален учебен план по чл. 95 от ЗПУО.

(4) Директорът на училището изготвя и утвърждава индивидуален учебен план, разработен по чл. 95 на ЗПУО и държавния образователен стандарт за учебния план.

(5) Структурата на индивидуалния учебен план на учениците по ал. 2, т. 4 както и условията и редът за утвърждаване се определят с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

(6) За обучението в индивидуална форма на обучение се изготвя седмично разписание на основата на индивидуалния учебен план, което се утвърждава от директора на училището.

(7) Учениците по ал. 2 се записват в определен клас и паралелка.

(8) Индивидуалните учебни часове се провеждат в училището. В случаите по ал. 1, т. 1, когато ученикът не може да посещава училището, учебните часове се организират в домашни или болнични условия, а в случаите по ал. 1, т. 4 – и в център за подкрепа за личностно развитие./ изнесено обучение в ЦНСТ-2, ЦНСТ-1, извършено от ЦПЛР – Роман/.

КОМБИНИРАНА ФОРМА

Чл. 34. (1) Комбинирана форма на обучение включва обучение при условията и по реда на дневна форма и индивидуално обучение по един или няколко учебни предмета от училищния или индивидуалния учебен план, съгласно чл. 114 от ЗПУО и чл.39 от ДОС за организация на дейностите в училищното образование.

(2) Комбинираната форма на обучение може да се организира за:

1. ученик със специални образователни потребности;
2. ученик с изявени дарби;

3. ученик в класовете от основната степен на образование, преместен в училище, в което не се изучава чуждият език, който ученикът е изучавал преди преместването си, при условие че в населеното място няма училище от същия вид, в което този език да се преподава;

4. ученик в VII клас, преместен в училище, в което не се изучава учебен предмет от разширената подготовка, който ученикът е изучавал преди преместването си, ако преместването се извършва след началото на втория учебен срок.

(3) Комбинираната форма на обучение по ал. 2. т. 1 се осъществява:

1. съобразно индивидуалното развитие на ученика, като е подходяща за ученици от аутистичния спектър; ученици с множество увреждания или друго състояние, което води до трудности в обучението при условията на дневна форма на обучение.

2. за ученици със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуални учебни програми, чиито родители/настойници са заявили това желание пред директора на съответното училище, и за които е изразено такова становище от екипа по чл. 188, ал. 1 от ЗПУО.

3. по заявление от родителя/настойника за обучение в комбинирана форма, като в 7-дневен срок от неговото постъпване директорът на училището издава заповед за създаване на екип по чл. 188, ал. 1 от ЗПУО, ако за ученика не е сформиран вече такъв екип. В екипа при необходимост може да се канят и други специалисти.

4. екипът по чл. 188, ал. 1 от ЗПУО има за цел да установи необходимостта от организиране на комбинирана форма за конкретния ученик, от разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за обучението му, както и да определи учебните предмети, по които ще се осъществява индивидуалното обучение на ученика.

Раздел VI

ОЦЕНЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБУЧЕНИЕТО НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл. 35. Оценяването на учениците от I и V класове се извършва чрез текущи изпитвания и изпити, съгласно държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците. Оценяването на учениците, извън посочените в ал. 1, се извършва съгласно Наредба № 3 /15.04.2003 за системата за оценяване.

(1) Оценяването се осъществява:

1. в процеса на училищното обучение;
2. в края на клас или на етап от степен на образование;
3. при завършване на степен на образование.

(2) В зависимост от оценяващия оценяването може да е:

1. вътрешно – когато оценяващ е обучаващият учител;
2. външно – когато оценяващи са комисия или лица, различни от обучаващия учител.

(3) В зависимост от обхвата си оценяването може да е:

1. национално – обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално – обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно – обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище.

(4) В зависимост от организацията може да е:

1. групово – обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
2. индивидуално – за отделен ученик.

Чл.36. Оценяването се извършва чрез текущи изпитвания и изпити. Текущите изпитвания се осъществяват в процеса на училищното обучение, а изпитите – в процеса на училищното обучение, както и при завършване на етап и/или степен на образование.

(1) Изпитите в процеса на училищното обучение са:

1. приравнителни;
2. за определяне на срочна или на годишна оценка по учебен предмет;
3. за промяна на оценката.

(2) Изпитите при завършване на клас, етап и/или степен на образование са:

1. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в учебната програма по учебен предмет за определен клас;
2. изпити за установяване на постигнатите резултати от обучението и съответствието им с компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка за определен етап от степента на образование;
3. държавни зрелостни изпити за придобиване на средно образование;

(3) Въз основа на установените резултати от изпитванията и изпитите се поставя оценка.

Оценката е показател за степента, в която са постигнати компетентностите, определени в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка, в държавния образователен стандарт за профилирана подготовка и/или в учебната програма по съответния учебен предмет или модул за съответния клас.

(4) В зависимост от функцията си поставената оценка може да бъде:

1. текуща оценка – установява степента на постигане на конкретните учебни цели и осигурява информация за резултатите от обучението на ученика;

В триседмичен срок от началото на учебната година чрез текущо изпитване се установява входното равнище на учениците по учебните предмети или модули, които са изучавали през предходната година в задължителните учебни часове.

2. срочна оценка – поставя се в края на учебния срок и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по учебния предмет и/или модул през съответния срок;

3. За учениците в начален етап, получили качествена оценка, която показва сериозни пропуски и необходимост от подкрепа, или срочна оценка слаб (2) по определен учебен предмет се организира допълнително обучение по чл. 178, ал. 1, т. 2 от ЗПУО по график, утвърден от директора на училището.

(5) Срочна оценка не се поставя без наличието на минималния брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1.

1. В този случай ученикът полага изпит за определяне на срочна оценка по чл. 7, ал.3, т. 2

2. Не се оформя срочна оценка по учебния предмет физическо възпитание и спорт за ученици, освободени по здравословни причини от изучаването му, ако продължителността на освобождаването не позволява осъществяването на минималния задължителен брой текущи изпитвания по чл. 12, ал. 1. В този случай срещу учебния предмет в училищната документация се записва “освободен”.

3. Срочната оценка се оформя не по-рано от една учебна седмица и не по-късно от два учебни дни преди приключване на съответния учебен срок

(6) Годишна оценка

1. Годишната оценка се оформя от учителя по съответния учебен предмет или модул, като се отчитат постигнатите компетентности на ученика върху учебното съдържание, изучавано през учебната година за придобиване на общообразователната, разширената, профилираната и професионалната подготовка, а в спортните училища – и на допълнителната подготовка, и при вземане предвид на срочните оценки.

2 За учебен предмет, който по училищен учебен план се изучава само през един от сроковете, се формира годишна оценка въз основа на съответната срочна оценка.

3 Окончателна оценка – формира се в края на етап от степента на образование и има обобщаващ характер за резултатите от обучението на ученика по даден учебен предмет и/или модул през съответния етап. Окончателна е и оценката, която се поставя след полагане на изпит, в случаите когато тя не е слаб (2).

(7) Оценката съдържа качествен и количествен показател. Оценките, които може да се поставят, са отличен (6), много добър (5), добър (4), среден (3), слаб (2).

Чл. 37. В зависимост от оценявания оценяването може да е вътрешно – когато оценката се поставя от обучаващия учител; или външно – когато оценката се поставя от комисия или от лице, различно от обучаващия учител.

(1) В зависимост от организацията и обхвата си оценяването в процеса на училищното обучение може да е:

1. национално – обхваща ученици от един клас в цялата страна;
2. регионално – обхваща ученици от един клас в рамките на една или няколко области;
3. училищно – обхваща ученици от един клас в рамките на отделно училище;
4. групово – обхваща част или всички ученици от една или повече паралелки;
5. индивидуално – за отделен ученик.

Чл. 38. Оценката съдържа качествен и количествен показател.

1. Оценките, които може да се поставят, са „отличен (6)“, „много добър (5)“, „добър (4)“, „среден (3)“, „слаб (2)“.

2. В случаите когато количественият показател не се определя като цяло число, качественият показател се определя при условията на държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

3. Когато се използват други количествени показатели, те се приравняват към оценките по ал. 2.

4. На учениците от I до III клас включително не се поставят количествени оценки /за учебната 2017-2018/ г. важи само за първи клас/.

Въз основа на установените резултати от изпитванията на учениците от I – III клас се поставят оценки само с качествен показател. В случаите по ал. 6 системата от качествени показатели се определя със заповед на директора на училището след решение на педагогическия съвет.

5. На учениците със специални образователни потребности, които се обучават по индивидуална учебна програма, се поставят оценки само с качествен показател, които може да са: „постига изискванията“, „справя се“ и „среща затруднения“.

6. Когато се установи, че учениците по ал. 6 са постигнали изискванията на учебната програма по учебен предмет от училищния учебен план, се поставя оценка с количествен показател и по този учебен предмет и обучението по индивидуална учебна програма се преустановява.

7. Когато за приемане на места, определени с държавния или с допълнителния план-прием, се налага превръщане в точки на оценките от документите за завършен етап или за завършена основна степен на образование се прилага следната скала:

1. отличен 6 се приравнява на 50 точки;
2. много добър 5 се приравнява на 39 точки;
3. добър 4 се приравнява на 26 точки;
4. среден 3 се приравнява на 15 точки.

8. Скалата по т.7 не се прилага за превръщане на точките в оценки, когато оценката е изразена в точки.

Чл.39. Контролните и класните работи се провеждат по график при спазване на следните изисквания:

1. за една и съща паралелка може да се провежда не повече от една класна или една контролна работа в един учебен ден;

2. за една и съща паралелка в една учебна седмица не могат да се провеждат повече от две класни работи;

3. не се провеждат класни работи в последната седмица от учебния срок.

(1) Класната работа се провежда за един учебен час.

(2) Класната работа по български език и литература и по чужд език при обучение за придобиване на общообразователна и на профилирана подготовка и класната работа по математика при обучение за придобиване на профилирана подготовка се провежда в два слети часа

(3) Графикът по предходната алинея се изготвя по предложение на учителите по съответния учебен предмет, утвърждава се от директора на училището до две седмици след началото на всеки учебен срок и се поставя на общодостъпно място в училището.

(4) За графика по ал. 1 учителите по съответния учебен предмет информират учениците, а класните ръководители - родителите.

(5) Контролните и класните работи се коригират и рецензират от преподаващия учител и се връщат на учениците за запознаване с резултатите.

1. Оценяващият анализира и обобщава резултатите от контролните и класните работи, като в срок **до една седмица** след провеждането им уведомява учениците за направените изводи.

2. Писмените работи се съхраняват от съответните учители до края на учебната година и се предоставят при поискване от експертите, директора и зам.-директора.

4. Резултатите от писмените работи за установяване на входното ниво на знанията на учениците по всички предмети, както и оценките от класните работи се съхраняват от учителя/класния ръководител до края на учебната година.

Чл.40. Класният ръководител проверява ученическата книжка 1 път месечно, след което информира родителите на проблемните ученици.

1. Класният ръководител в началото на всеки срок запознава учениците и родителите с утвърдения график за класни и контролни работи.

2. Проверката и оценката на знанията на учениците чрез изпити се осъществява от училищните изпитни комисии, назначени със заповед на директора на училището.

3. Текущите, срочните и годишните оценки се вписват в ученическата книжка и дневника на класа от съответните преподаватели. Срочните и годишните оценки се вписват и в личния картон на ученика от класния ръководител. Годишните оценки на учениците от I – VII клас се вписват в главната книга от класния ръководител.

4. Оценките от изпитите се вписват в изпитните протоколи от изпитната комисия и в личния картон на ученика от класния ръководител. Книгата и личните картони за ученици на самостоятелна форма на обучение се води от АС – Росица Чолакова.

Раздел VII

Завършване на клас, етап и степен на образование

Чл. 41. (1) Ученик завършва успешно клас, ако има годишни оценки най-малко „среден (3)“ по всички учебни предмети или модули, предвидени в училищния учебен план за съответния клас в задължителните и в избираемите учебни часове.

(2) Ученик, успешно завършил определен клас, продължава обучението си в следващия клас.

(3) Ученик в началния етап на основно образование продължава обучението си в следващия клас независимо от годишните си оценки по изучаваните учебни предмети, ако се обучава в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма и неговата възраст е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

Чл. 42. (1) Ученик, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет или модул, полага изпит за промяна на оценката по учебния предмет или модул при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяването на резултатите от обучението на учениците.

(2) В случаите по ал. 1 ученик, който не се е явил или не е положил успешно изпита за промяна на оценката, повтаря класа.

Чл. 43. (1) Учениците от I до III клас включително, които не са усвоили компетентностите, заложи в учебната програма за съответния клас, както и учениците от IV клас, които имат годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, не полагат изпити за промяна на оценката и не повтарят класа, ако са се обучавали в дневна, индивидуална, самостоятелна, дистанционна или комбинирана форма и възрастта им е съответната за този клас или я надхвърля, но с не повече от три години.

(2) За учениците по ал. 1, с изключение на тези, които са се обучавали в самостоятелна форма, задължително се организира допълнително обучение по време на лятната ваканция при условия и по ред, определени със заповед на директора на училището. При необходимост допълнителното обучение може да продължи и през следващата учебна година.

Чл. 44. Ученик от XII клас, който има годишна оценка „слаб (2)“ по един или по няколко учебни предмета или модула и не се е явил или не е положил успешно изпити за промяна на оценката, не повтаря класа. Той може да се явява на изпити за промяна на оценката без ограничения на броя изпитни сесии при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за оценяване на резултатите от обучението на учениците .

Чл. 45. (1) Ученик със специални образователни потребности не повтаря класа.

(2) За обучението на ученик със специални образователни потребности, който има годишна оценка „слаб (2)“ по учебен предмет, по преценка на екипа за подкрепа за личностно развитие в следващия клас може да се разработва индивидуална учебна програма по съответния учебен предмет.

(3) В случаите по ал. 2, когато за ученика не е разработена индивидуална учебна програма по учебния предмет, се разработва такава, а в случаите, когато има такава – се коригира.

Чл. 46. Ученик, който е в самостоятелна форма, при повтаряне на класа се явява на изпити само по учебните предмети или модули, по които има оценка „слаб (2)“.

Чл. 47. (1) На учениците, завършили обучението си в I, II и III клас, се издава удостоверение за завършен клас.

(2) Извън случаите по ал. 1 завършено обучение в определен клас се удостоверява с ученическа книжка.

Чл. 48. (1) Учениците, завършили обучението си в IV клас, получават удостоверение за завършен начален етап на основно образование.

(2) Документът по ал. 1 дава право на продължаване на обучението в прогимназиалния етап на основно образование.

Чл. 49. (1) Учениците, завършили успешно VII клас, придобиват основно образование, което се удостоверява със свидетелство за основно образование. Свидетелството дава право за продължаване на обучението в следващата степен на образование, както и на обучение за придобиване на професионална квалификация.

(2) Учениците по чл. 120, ал. 7 от ЗПУО, завършили обучението си в VII клас, получават удостоверение за завършен VII клас, което им дава право да продължат обучението си в VIII клас и на професионално обучение.

Чл.50. Учениците, успешно завършили XII клас, стават зрелостници и придобиват право да се явят на държавни зрелостни изпити.

Чл.51. Придобиването на средно образование се удостоверява с диплома за средно образование, в която се вписва и общият успех. Дипломата за средно образование е

окончателна и дава право за продължаване на образованието или за професионално обучение.

Чл.52. Учениците не може да повтарят успешно завършен клас и повторно да придобиват образование от една и съща степен в училищата, освен в случаите, предвидени в нормативен акт.

Чл.53. Изискванията към съдържанието на документите за завършен клас, етап или степен на образование се определят с държавния образователен стандарт за информацията и документите.

(1) Учениците, които през учебната 2017 – 2018 г. постъпват в I, II, V, VI и VIII клас учениците, които през учебната 2018 – 2019 г. и учебната 2019 – 2020 г. постъпват в I, V и в VIII клас, както и учениците, които през учебната 2020 – 2021 г. постъпват в VIII клас, се обучават по училищни учебни планове и учебни програми, утвърдени при условията и по реда на този закон.

(2) През учебните години по ал. 1 учениците, извън посочените в ал. 1, се обучават и завършват обучението по училищни учебни планове и учебни програми, утвърдени при условията и по реда на отменения Закон за народната просвета и Закон за степента на образование, общообразователния минимум и учебния план. Училищните учебни планове на учениците, които се обучават за придобиване на професионално образование, се изменят, като учебното време за учебните предмети от професионална подготовка в XI и XII клас се разпределя само в годишен брой часове.

(3) Учениците по ал. 2 придобиват основно образование след успешно завършен VII клас. Съдържанието на свидетелството за основно образование, което получават тези ученици, се определя в държавния образователен стандарт за информацията и документите.

(4) Учениците по ал. 2 придобиват средно образование при условията и по реда на чл. 24 от отменения Закон за народната просвета. Съдържанието на дипломата за средно образование, която получават тези ученици, се определя с държавното образователно изискване по чл. 16, т. 10 от отменения Закон за народната просвета.

(5) Учениците по ал. 2, които се обучават за придобиване на професионално образование, по тяхно желание може да не полагат втория държавен зрелостен изпит по чл. 24, ал. 3 от отменения Закон за народната просвета, а вместо него в дипломата за средно образование в графата за положен втори държавен зрелостен изпит се вписва средноаритметичната оценка от оценките от държавните изпити за придобиване на професионална квалификация.

Раздел VIII

ПЛАН-ПРИЕМ. ПОСТЪПВАНЕ И ПРЕМЕСТВАНЕ НА УЧЕНИЦИ

Чл.54. (1) Училищният план-прием определя за училището за всяка предстояща учебна година:

1. броя на паралелките в I и V клас;
2. броя на местата, в паралелките в I и V клас съобразно стандарта за физическа среда и информационното и библиотечното осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие и стандарта за финансирането на институциите.
3. промяна броя на паралелките в останалите класове и свободните места в тях;
4. класове, за които се предвижда целодневна организация на учебния ден;

Чл. 55. Училищният план-прием се определя от директора въз основа на анализ на броя на учениците в населеното място, училищната мрежа, държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечно осигуряване и съобразно информационната система и стратегията на общината.

Чл. 56. Училищният план-прием за предстоящата учебна година се утвърждава със заповед на директора в срок до 30 март след становище на обществения съвет и се публикува на интернет страницата на училището.

Чл. 57. (1) За изпълнение на училищния план-прием директорът със заповед определя училищна комисия, която приема заявления за прием в I и/или в V клас и извършва всички дейности по приема на учениците.

(2) Комисията по ал. 1 съобразно спецификите на обучението разработва критерии за прием в V клас, в случай че постъпилите заявления са повече от свободните места. Времето на подаване на заявлението не е критерий.

(3) Директорът утвърждава списъците на приетите ученици по паралелки в срок до началото на учебната година.

Чл. 58. Приемане на ученици в I и/или в V клас над максимално определения в училищния план-прием брой места в паралелка се извършва с разрешение на началника на регионалното управление на образование по мотивирано предложение на директора на училището в срок до началото на учебната година при спазване на разпоредбите на държавния образователен стандарт за финансиране на институциите и държавния образователен стандарт за физическата среда и информационното и библиотечно осигуряване на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие.

Чл. 59. (1) Приемането на учениците в I клас не може да се извършва въз основа на проверка на способностите им.

(2) При голям брой кандидати за прием в първи клас за училище се прилагат и следните критерии:

1. дете с трайни увреждания над 50%;
2. дете с двама починали родители;
3. други деца от семейството, обучаващи се в училището;
4. близост до местоработата на един от родителите;
5. деца на родители, работещи в училището.

Чл.60. (1) За определените с държавния план-прием места в VIII клас могат да кандидатстват ученици, които успешно са завършили основно образование в годината на кандидатстването, както и лица, които не са по-възрастни от 17 години, навършвани в годината на кандидатстване.

(2) Приемането на ученици в VIII клас по чл. 145, ал. 2 от ЗПУО се извършва въз основа на резултатите от националното външно оценяване, които се включват като балообразуващ елемент.

(3) Учениците, които са получили удостоверение за завършен VII клас, може да продължат обучението си в следващ клас след насочване от регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование в училище по чл. 142, ал. 3, т. 1 от ЗПУО при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 61. (1) Преместване на ученик е всеки случай на постъпване в друга паралелка на същото или друго училище извън случаите по чл. 142, ал. 2 и 3 от ЗПУО на формата на обучение.

(2) Преместването на ученик не води до промяна на формата на обучение.

Чл. 62. (1) Учениците могат да се преместват при наличие на свободни места в паралелката.

Чл. 63. (1) Учениците може да се преместват, както следва:

1. от I до VII клас през цялата учебна година;
2. от VIII до X клас, включително, не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок.
3. в XI клас не по-късно от 30 учебни дни преди края на всеки учебен срок по същия профил или професия/специалност.
4. в XII клас, не по-късно от 30 учебни дни преди края на първия учебен срок по същия профил или професия.

(2) Учениците от XI клас могат да се преместват след успешно завършен клас при смяна на профил или професия.

(3) При различие между училищните учебни планове учениците полагат приравнителни изпити при условия и по ред, определени от приемащото училище.

(4) Премествания извън случаите по ал. 1, т. 2-4 и ал. 2 се разрешават от началника на регионалното управление на образованието на територията, на която се намира приемащото училище, като се представят документи, удостоверяващи причините за преместването.

Чл. 64. (1) Учениците се преместват при спазване на условия и ред, определени в чл. 108 на ДОС за организация на дейностите в училищното образование.

1. подаване на писмено заявление от родителите и/или ученика съгласно чл. 12, ал. 2 на ЗПУО до директора на приемащото училище;

2. издаване на служебна бележка от директора на училището до три работни дни, с която потвърждава записването на ученика.

(2) Служебната бележка по ал. 1, т. 2 се представя от родителя/настойника и/или ученика заедно със заявлението за преместване на директора на училището, от което се премества ученика.

(3) До три работни дни директорът на училището, в което се е обучавал ученикът предоставя на родителя/настойник и/или ученика удостоверение за преместване, копие на училищния учебен план, копие на личното образователно дело на ученик в гимназиален етап.

(4) До три работни дни от получаване на удостоверението за преместване, родителят/настойникът и/или ученикът представя получените документи за записване в приемащото училище.

(5) Директорът на приемащото училище до три работни дни определя със заповед условията за приемане на ученика и информира родителя/настойника и/или ученика. ***Родителят/настойникът и/или ученикът подписва декларация за информирано съгласие относно различията в учебния план в приемащото училище и необходимите приравнителни изпити, ако има такива.***

(6) В срока по ал. 5 директорът на приемащото училище информира писмено директора на училището, от което идва ученика за неговото записване.

Чл. 65. (1) Ученикът се счита за преместен в новото училище от датата, посочена в заповедта на директора на приемащото училище

Чл. 66. (1) При преместването си учениците от I до VII клас включително не полагат приравнителни изпити.

(2) При преместването си учениците от VIII до XII клас включително полагат приравнителни изпити, когато училищните учебни планове на приемащото училище и училището, от което ученикът се премества, са разработени въз основа на различни рамкови или типови учебни планове.

(3) Приравнителните изпити по чл. 148, ал. 2 от ЗПУО се организират по ред и условия определени от директора на приемащото училище.

(4) При преместване на ученици със специални образователни потребности се спазват изискванията на държавния образователен стандарт за приобщаващо образование.

Чл. 67. (1) Документи за прием на ученици при преместване от други училища за всички класове:

- заявление от родител/настойник/ по образец на училището;
- удостоверение за преместване;
- удостоверение за завършен клас;
- здравно-профилактична карта;
- характеристика на ученика.

(2) За учениците от VIII до XII клас и:

- копие на личен картон/ лично образователно дело;
- копие на учебен план.

Глава III. ПОЗНАВАТЕЛНИ КНИЖКИ, УЧЕБНИЦИ И УЧЕБНИ ПОМАГАЛА

Чл. 68.(1) В училище се осигуряват за безвъзмездно ползване познавателни книжки, учебници и учебни комплекти при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

(2) Учебниците и учебните комплекти, които се предоставят за безвъзмездно ползване на учениците, се избират от учителите, които преподават по учебния предмет в съответния етап от степента на образование в дадено училище, след съгласуване с общественения съвет.

(3) Учебниците и учебните комплекти извън ал. 1, както и учебните помагала, които ще използват учениците, се избират от учителя, който преподава в паралелката по съответния учебен предмет или модул.

Глава IV. ПРИЗНАВАНЕ, ПРИРАВНЯВАНЕ И ВАЛИДИРАНЕ НА РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО

Продължаване на образованието в българско училище след признаване на завършен период, клас, етап или степен от училищното образование

Чл. 69. (1) Лицата, на които е признат завършен период или клас за класовете от I до VI клас включително, по документи, издадени от училище на чужда държава, не полагат приравнителни изпити.

(2) Лицата, на които е признат завършен период от VII клас или за VII клас по документи, издадени от училище на чужда държава, полагат приравнителен изпит по български език и литература за първия учебен срок на VII клас или за VII клас.

(3) Лицата, на които е признато завършен период или клас за класовете от VIII до XII включително по документи, издадени от училище на чужда държава, полагат приравнителни изпити по български език и литература, история и цивилизация и по география и икономика на България, ако тези предмети се изучават в съответните класове, с изключение на лицата, обучавани в училище в системата на Европейските училища, които не полагат приравнителен изпит по български език. Приравнителни изпити се полагат и по учебните предмети от общообразователната, профилираната и/или професионалната подготовка, които не са изучавани в чуждестранното училище или в училището от системата на Европейските училища или липсва оценка по тях.

Чл. 70. (1) Признаването на завършен период или клас за класовете от VII до XII включително, на завършен първи гимназиален етап от средно образование степен, както и признаването на основно образование, на средно образование и/или на професионална квалификация се извършва от експертна комисия към всяко регионално управление на образованието (РУО).

(2) Комисията по ал. 1 е седемчленна и се определя със заповед на министъра на образованието и науката по предложение на началника на РУО.

(3) Признаването на завършен период или клас за класовете от I до VI клас включително се извършва от директора на приемащото училище, в което лицето желае да продължи обучението си.

Чл. 71. Валидирането е оценяване и признаване на съответствието между компетентности, придобити чрез неформално обучение и информално учене, и изискванията за завършване на клас, етап или степен на образование и/или за придобиване на професионална квалификация и издаване на съответния официален документ с цел:

1. достъп до образование в училищата от системата на предучилищното и училищното образование;
2. улесняване на достъпа до пазара на труда.

Чл. 72. Валидиране на компетентности се извършва на лице:

1. навършило 16 години, което няма придобито основно или средно образование;

2. придобило средно образование, в случаите когато определен учебен предмет по чл. 135 от Закона за предучилищното и училищното образование, не е включен в дипломата му;

3. в задължителна училищна възраст, търсещо или получило закрила по Закона за убежището и бежанците - за придобити компетентности за завършен клас или етап от основната степен на образование, както и клас от първи гимназиален етап или първи гимназиален етап и е невъзможно да предостави съответния документ за завършено училищно обучение;

4. което поради природни бедствия, крупни аварии или военни действия на територията на държавата, в която се е обучавало, или други независещи от тях причини не може да представи документи за завършени класове, етапи на обучение, степени на образование и професионална квалификация;

5. на лице със специални образователни потребности, придобило съответния документ с оценки с качествен показател - завършен клас или етап от основната степен на образование, както и клас от първи гимназиален етап или първи гимназиален етап на средно образование.

Чл. 73. (1) Валидиране на компетентности за съответен клас или етап се допуска само при представяне на завършен предходен клас или етап.

(2) Изключения от ал. 1 се допускат за случаите по чл. 122, т. 3 и 4, когато е невъзможно представянето на такъв документ.

(3) Валидиране на компетентности може да се извършва:

1. по определен учебен предмет за един или няколко класа от основната степен на образование;

2. по учебен предмет измежду учебните предмети български език и литература, чужд език – английски, френски, немски, италиански, испански или руски, математика, информационни технологии, физика и астрономия, биология и здравно образование, химия и опазване на околната среда, история и цивилизации, география и икономика и философия;

3. по всички общообразователни учебни предмети, предвидени за изучаване в задължителните учебни часове на рамковия учебен план за определен клас от основната степен на образование;

4. по всички общообразователни учебни предмети, необходими за завършване на начален етап или на прогимназиален етап от основната степен на образование;

Чл. 74. (1) Валидирането по чл. 123, ал. 3, т. 1, 3 и 4 се извършва от избрано от лицето училище, което осъществява съответното обучение.

(2) За допускане до валидиране лицето подава заявление до директора на училището, към което задължително прилага документ за завършен предходен клас или етап.

Чл. 75. (1) При валидирането по чл. 123, ал. 3, т. 1, 3 и 4 се прилагат членове 40-43 включително.

(2) Валидирането по чл. 123, ал. 3, т. 2 се извършва при условията и по реда на държавните зрелостни изпити.

Чл. 76. (1) Придобитите компетентности чрез неформално обучение и неформално учене се оценяват чрез полагане на един или няколко изпита.

(2) Когато валидирането на компетентностите е за един клас по един учебен предмет, изучаван за придобиване на общообразователна подготовка или на професионална подготовка, изпитът е един и се полага върху учебното съдържание, определено в 62 съответната учебна програма по предмета.

(3) Когато валидирането на компетентностите е за един клас по всички учебни предмети, изучаван за придобиване на общообразователна подготовка или на професионална подготовка, изпитите са по всеки от учебните предмети и се полагат върху учебното съдържание, определено в съответните учебни програми по предметите.

(4) Когато валидирането на компетентностите е за всички класове от етапа по един учебен предмет, изучаван за придобиване общообразователна подготовка, изпитът е един и се полага върху учебното съдържание, определено в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка по съответния предмет.

(5) Когато валидирането на компетентностите е за всички класове от етапа по всички учебни предмети, изучавани за придобиване общообразователна подготовка, изпитите са по всеки от учебните предмети и се полагат върху учебното съдържание, определено в държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка по съответните предмети за съответния етап.

(6) Когато валидирането е по учебен предмет по чл. 135, ал. 1, изпитът се полага върху учебно съдържание от съответната учебна програма по общообразователния предмет, изучаван в задължителните учебни часове.

(7) Съответният документ за валидиране се издава само при успешно полагане на всички изпити по ал. 3 и 5.

(8) Оценката, получена при валидиране на компетентности, не може да се променя.

(9) В случай че на някой от изпитите по ал. 3 и 5 оценката е слаб (2), лицето може да се явява на този изпит до успешното му полагане, при зачитане на оценките от успешно положените изпити.

(10) Резултатите от валидирането се записват в удостоверения, издадени при условията и по реда на държавния образователен стандарт за информацията и документите.

Чл.77. Възникнали казуси във връзка с **продължаване на образованието в българско училище след признаване на завършен период, клас, етап или степен от училищното образование се уреждат с чл.114-127 от НАРЕДБА за оценяване на резултатите от обучението на учениците.**

Глава V. УЧЕНИЦИ

Раздел I

Основни права и задължения

Чл. 78. Учениците участват като партньори в училищното обучение и имат активна роля за постигане на целите на образователния процес.

Чл. 79. Учениците участват в обсъждането при решаване на въпроси, засягащи училищния живот и училищната общност, в т. ч. училищния учебен план.

Чл.80. Орган на представителност на учениците е Ученическият парламент/УП/

(1) Правата, задълженията и структурата са регламентирани в Устава на Ученическия парламент, който се актуализира ежегодно.

(2) Уставът и дейността на Ученическия парламент се приема от членовете му.

(3) Ученическият парламент определя структурата и ръководството си, както и своите представители в работата на ПС.

1. В състава му влизат ученици от I до XII клас.

2. Учениците от I до IV клас обособяват мини-парламент.

Чл. 81. Форми на управление на Ученическия парламент.

(1) на ниво паралелка – класен съвет, състоящ се от 3 до 5 ученици;

(2) на ниво училище – Ученически парламент

Чл.82. Директорът на училището ежегодно със заповед определя учителите, които подпомагат дейността на Училищния парламент.

Чл.83. Права на учениците:

1. Участват като партньори в училищното обучение и имат активна роля за постигане на целите на образователния процес.

2. Избират училището, профила на обучение, учебните предмети или модули, предвидени в учебния план като избираеми или факултативни учебни часове;

3. Участват по свой избор в организираните от училището извънкласни и извънучилищни дейности;
4. Участват в проектни дейности, конкурси, състезания, олимпиади;
5. Получават обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие регламентирани в Държавнообразователен стандарт за приобщаващо образование;
6. Получават от учителите информация, свързана с неговото обучение;
7. Получават от учителите и от други длъжностни лица консултации по професионалното му ориентиране и развитие;
8. Получават от учителите консултации при организиране на самостоятелната си подготовка;
9. Получават индивидуална помощ и подкрепа от учителите съобразно специфичните си потребности и възможности;
10. Да бъдат защитени от училището при накърняване на човешките им права;
11. Ползват безплатно училищната база в учебно време, както и в извънучебно време за развитие на интересите и способностите си по ред, определен от директора на училището.
12. Могат да отсъстват от училище по уважителни причини в следните случаи:
 - 12.1. По медицински причини - представя се медицински документ с подпис от родител/настойник/ и от медицинско лице от училище.
 - 12.2. Поради наложително участие в друга дейност – при представяне на документ от спортния клуб, в който членува, от организаторите на състезания, конкурси, олимпиади, фестивали, концерти, спектакли, изложби и други, и след писмено потвърждение от родителя/представителя на ученика/лицето, което полага грижи за детето;
 - 12.3. до 3 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на писмена молба от родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето;
 - 12.4. до 7 дни в една учебна година с разрешение на директора на училището въз основа на решение на педагогическия съвет.
13. Участват, включително с присъствието на родител, при решаване на въпроси, засягащи неговите права и интереси;
14. Да бъдат поощрявани с морални и материални награди;
15. Да получават стипендии при условия и по ред, определени от Министерския съвет.

Чл. 84. Задължения на учениците.

1. Да съхраняват авторитета на училището и училищната общност и да допринасят за развитие на добрите традиции;
2. Да присъстват и да участват в учебните часове и занимания;
3. **По време на учебните часове да поставят мобилните си телефони на определеното в класната стая или кабинет място, освен когато е с учебна цел.**
4. Да не възпрепятстват със своето поведение и постъпки нормалното протичане на учебните часове и да не създават пречки на учителя при и по повод изпълнението на служебните му задължения;
5. Да изчакват преподавателя 5 минути след започване на часа и ако той не се яви, да се обърнат към училищното ръководство за разпореждане;
6. Да се явяват в училище с облекло и във вид, които съответстват на положението им на ученици и на добрите нрави. Не се допуска предизвикателно облекло – бюстиета, прозрачни дрехи, големи деколтета на блузите, къси панталони и мини поли, джапанки.
7. Да носят шалчетата и значките като училищен символ, на празници и мероприятия, свързани с представяне на училището.

8. Да представят на своите родители и на педагогическите специалисти ученическата си книжка и бележника за кореспонденция
9. Да зачитат правата, честта и достойнството на другите, както и да не прилагат физическо и психическо насилие;
10. Да опазват училищните учебници. Когато ученикът не върне учебниците или при връщането им се установи, че по негова вина учебниците са негодни за следваща употреба, родителите /настойниците/ на ученика възстановяват учебниците или тяхната стойност.
11. Да опазват материално-техническата база и чистотата на територията на училището
12. Да спазват указанията на охраната при нормална и изключителна обстановка в сградата и района на училището.
13. Да не отсъстват от учебни занятия без уважителни причини;
14. Да не участват в политически партии и организации;
15. Да не подправят училищни и ученически документи;
16. Да не уронват личното достойнство и авторитета на съучениците си и да не упражняват физическо и психическо насилие върху тях, както и действия, свързани с религиозни, етнически и полови различия;
17. Да не бъдат на обществени места без придружител в съответствие с изискванията на Закона за закрила на детето и Наредбата за обществения ред на община Мездра;
18. Да не участват в хазартни игри, да не употребяват тютюн и тютюневи изделия, алкохол и наркотични вещества на територията на училището;
19. Да не носят оръжие, както и други предмети и вещества, които са източник на повишена опасност;
20. Да носят ученическата си лична карта в училище и извън него;
21. Да не използват интернет за разпространяване на подвеждаща информация и съобщения с грубо и нецензурно съдържание;
22. Да спазват правилата за поведение в паралелката и в училището;
23. Да спазват настоящия правилник

Чл. 85. Ученикът спазва следните правила на поведение в училище:

1. Идва на училище не по-късно от 7.55ч;
2. Носи необходимите за деня учебници, тетрадки и помагала;
3. Напуска учебния час след завършването му;
4. При отсъствие на учител, ученикът напуска сградата на училището само след разрешение от ръководството на училището.
5. Има коректно поведение с учителите и учениците;
6. Не дискриминира, не рекетира, не обижда и не упражнява физически и психически тормоз на членовете на училищната общност;
7. Сигнализира класния си ръководител и дежурния учител при всяка проява на насилие;
8. Не поврежда личното имущество на останалите ученици;
9. Зачита личното достойнство и права на възрастни и ученици – физическа неприкосновеност, свобода на убежденията и изразяването, защита на личната собственост, уважение към труда и материалните блага, непрекъснато лично развитие и усъвършенстване;
10. Изгасва осветлението през светлата част на деня;
11. Дежурният ученик почиства дъската след всеки учебен час;
12. Ученикът закусва в училищния стол или в съседните на училището закусвални. Не се внасят хранителни продукти и напитки в класните стаи;
13. Класните стаи се поддържат чисти. Отпадъците се изхвърлят в кошчетата;

14. При излизането на класа класната стая се заключва от определен от класния ръководител ученик;
15. Вратите на класните стаи се затварят само по време на учебен час;
16. Учениците не отварят прозорците. Проветряването на класните стаи става в началото на часа в присъствие на учител;
17. Движението по коридорите е внимателно и безшумно. В никакъв случай не се допуска качването по первазите на прозорците и стълбищните парапети;

Чл.86. (1) Отсъствията на ученик от учебен час без уважителни причини е неизвинено отсъствие

(2) Закъснение до 15 минути за учебен час е 1/3 неизвинено отсъствие

(3) Закъснение до 15 минути за три учебни часа без уважителни причини се счита за един учебен час неизвинено отсъствие.

Чл.87. (1) Ученик се отписва от училището, когато:

1. се премества в друго училище;

2. се обучава в дневна или комбинирана форма и не е посещавал училище по неуважителни причини за период, по-дълъг от два месеца;

(2) В случаите по ал. 1, т. 2 и 3, когато ученикът е в задължителна училищна възраст, директорът на училището уведомява съответната общинска или районна администрация, регионалното управление на образованието и органите за закрила норма на детето.

Раздел II

Награди и поощрения на учениците

Чл. 88. (1) Децата и учениците се поощряват с морални и с материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им към развитието на училищната общност при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование, съгласно чл. 184. (1) от ЗПУО.

Наградите са за отличен успех, за научни и практически постижения в определена образователна област, за успешно представяне в състезания, конкурси, олимпиади, научни конференции на училищно, регионално и национално равнище ученикът се награждава с:

1. похвала от директора на училището и Педагогическия съвет;

2. книги или други предмети;

3. похвална грамота;

4. специална награда, носеща името на училищния патрон, и парична сума, определена от училищното настоятелство за учениците, завършващи гимназиален етап;

5. награда от спонсорства и дарения за изяви и постижения на ученици;

(2) Директорът на училището, след решение на педагогическият съвет със заповед може да учредява награди за учениците.

Раздел III

Санкции на учениците

Чл. 89. (1) За неизпълнение на задълженията, определени в ЗПУО, в нормативните актове по неговото прилагане и правилника за дейността на училището и след изчерпване на останалите механизми за въздействие върху вътрешната мотивация и за преодоляване на проблемното поведение на учениците може да се налагат следните санкции:

1. Забележка:

1.1. При 5 неизвинени отсъствия;

1.2. Внасяне на предмети и вещества, опасни за здравето;

- 1.3. Системно явяване без учебни помагала и домашни работи;
- 1.4. Надвесване от прозорци, участие в хазартни игри и прояви, застрашаващи живота и здравето на учениците;
2. Преместване в друга паралелка в същото училище, ако това не налага смяна на профила;
3. Предупреждение за преместване в друго училище:
 - 3.1. При допуснати над 15 неизвинени отсъствия;
 - 3.2. Системно и съзнателно нарушаване на дисциплината в процеса на обучение;
 - 3.3. Умишлени действия, застрашаващи живота и здравето на участниците в учебния процес;
 - 3.4. Прояви на психическо и физическо насилие;
 - 3.5. Разпространяване на наркотични вещества;
 - 3.6. Установяване на фалшифициране на документ;
 - 3.7. Използване на чужди лични данни.
4. Преместване в друго училище:
 - 4.1. Системно нарушаване Правилника за дейността на училището;
 - 4.2. Употреба на алкохол или наркотични вещества в района на училището;
 - 4.3. Умишлено унищожаване на училищно имущество;
 - 4.4. Повторно нарушение по ал. 1, т. 3;
5. Преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение за учениците, навършили 16 години:
 - 5.1. За тежки и системни нарушения;
 - 5.2. За системни безпричинни отсъствия от учебни часове.

(2) Когато ученикът възпрепятства провеждането на учебния процес, учителят може да наложи мярката "отстраняване на ученика".

Ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. За времето на отстраняване на ученика не се отбелязва отсъствие, а наложената мярка се документира в дневника на класа и в ученическата книжка. За времето на отстраняването си до края на учебния час ученикът извършва дейности, определени от ЗДАД / ЗДУД.

При налагане на мярката се провежда разговор с педагогическия съветник или психолога на училището.

(3) За облекло или вид, които са в нарушение на правилника за дейността на училището, както и когато състоянието на ученика не позволява да участва в учебния процес, той се отстранява от училище до отпадане на основанието за отстраняването му.

(4) Мерките по чл. 76, ал. 1, т.3 и т. 4, както и ал. 2 и ал. 3 не се налагат за ученици от начален етап.

(5) Санкции не се налагат на ученици, когато поведението им е резултат от увреждане или нарушение на здравето, посочено в медицински документи.

(6) Класният ръководител уведомява родителя за причините по ал.2 и ал. 3 чрез уведомителни писма.

Чл. 90. (1) За едно нарушение не може да бъде наложена повече от една санкция.

(2) Мерките по чл. 89, ал. 2 и 3 се налагат независимо от санкциите по чл. 89, ал. 1.

(3) Срокът на санкциите е до края на учебната година.

(4) Когато санкциите "преместване в друга паралелка в същото училище", "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" и "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение" са наложени до 30 учебни дни преди края на втория учебен срок, те влизат в сила от началото на следващата учебна година.

Чл. 91. (1) Освен налагането на санкция, задължително се предоставя обща подкрепа за личностно развитие като консултации по учебни предмети, консултации с психолог и/или с

педагогически съветник, допълнително обучение и допълнителни консултации по учебни предмети в неучебно време, включително в периода на ваканциите, участие в занимания по интереси, кариерно ориентиране и други дейности с оглед недопускане на нарушения или отпадане от училище, регламентирани в Държавния образователен стандарт за приобщаващо образование;

(2) За преодоляване на проблемното поведение и за превенция на отпадането от училище на ученици, които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, педагогически съветник в училището осъществява връзката и координира сътрудничеството между училището и семейството и между семейството и обкръжението на учениците

Чл. 92. (1) Санкциите "забележка" и "преместване в друга паралелка в същото училище" се налагат със заповед на директора по мотивирано писмено предложение на класния ръководител, а всички останали санкции – със заповед на директора по предложение на педагогическия съвет.

(2) Мярката по чл. 89 ал. 3 се налага със заповед на директора.

Чл. 93. (1) За откриване на процедура по налагане на санкциите (**Приложение 1**) по чл. 89, ал. 1 директорът задължително уведомява родителя, а в случаите по чл. 89, ал. 1, т. 3 – 5 – и съответните териториални структури за закрила на детето.

(2) В процедурата по налагане на санкция малолетният ученик се представлява от родителя си или от оправомощено от родителя лице, а непълнолетният ученик извършва всички действия лично, но със съгласието на родителите си.

(3) Ученикът има право преди налагане на съответната санкция да бъде изслушан и/или писмено да обясни фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог или на педагогически съветник.

(4) Родителят на ученика има право да присъства на изслушването и да изрази мнение, както и да участва в процедурата по налагане на санкцията при условия и по ред, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл. 94. (1) Заповедта за налагане на санкцията се издава в 14-дневен срок от предложението по чл. 79.

(2) Наложениите санкции се отразяват в ученическата книжка, в личния картон и в бележника за кореспонденция на ученика.

(3) Ученик, на когото е наложена санкция "предупреждение за преместване в друго училище", "преместване в друго училище" или "преместване от дневна форма в самостоятелна форма на обучение", за срока на санкцията се лишава от правото да получава стипендия за отличен успех.

(4) При налагане на мярката по чл. 89, ал. 2 ученикът няма право да напуска територията на училището по времето на отстраняването си. При изпълнението на мярката се прилагат дейности за облагородяване и поддържане на МТБ.

Чл. 95.(1) Санкциите се заличават с изтичане на срока, за който са наложени, или предсрочно по реда, по който са наложени.

(2) По желание на ученика след заличаване на санкциите "преместване в друга паралелка в същото училище" и "преместване в друго училище" той може да продължи обучението си в паралелката или в училището, в което е преместен.

Раздел IV

ЕТИЧЕН КОДЕКС И ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Чл. 96. (1) Представители на Ученическия парламент, съвместно с учителите, определени със заповед на Директора изготвят етичен кодекс на училищната общност.

(2) В срок до началото на учебната година Етичният кодекс се приема от представители на педагогическия съвет, обществения съвет, настоятелството и на ученическото самоуправление

(3) Етичният кодекс се изготвя по достъпен и разбираем за учениците начин и се поставя на видно място в училищната сграда.

(4) Етичният кодекс се публикува на интернет страницата на училището.

(5) На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, която осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за включването и участието им в общността на училището.

(6) Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всеки ученик.

(7) За организиране и координиране на процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа за личностно развитие на учениците със заповед на директора на училището в началото на всяка учебна година се определя координиращ екип в училището.

Раздел V

РОДИТЕЛИ

Чл.97. (1) Сътрудничеството и взаимодействието между родителите и училището се осъществяват чрез индивидуални консултации, родителски срещи, обучения, както и всеки път, когато конкретна ситуация или поведение на детето или ученика го прави необходимо.

(2) Средство за постоянна връзка между училището и родителя е бележникът за кореспонденция.

(3) Средство за връзка със семейството на ученика може да бъде и електронната поща на един от родителите, както и електронният дневник на паралелката.

Чл.98. Родителите имат следните права:

1. периодично и своевременно да получават информация за успеха и развитието на учениците в образователния процес, за спазването на правилата в училището и за приобщаването им към общността;

2. да се срещат с ръководството на училището, с класния ръководител, с учителите и с другите педагогически специалисти в определеното приемно време или в друго удобно за двете страни време;

3. да се запознаят с училищния учебен план ;

4. да присъстват и при желание от тяхна страна да бъдат изслушвани, когато се решават въпроси, които засягат права и интереси на ученика;

5. най-малко веднъж годишно да получават информация, подкрепа и консултиране в училището по въпроси, свързани с образованието, с кариерното ориентиране и с личностното развитие на децата им;

6. да избират и да бъдат избирани в обществения съвет на училището;

7. да изразяват мнение и да правят предложения за развитие на училището

Чл. 99. (1) Родителите имат следните задължения:

1. Да осигуряват редовното посещение на ученика в училище, като уведомяват своевременно класния ръководител в случаите на отсъствие ученика;

2. Редовно да се осведомяват за своите деца относно успеха и развитието им в образованието и спазването на училищните правила;

3. Да спазват правилника за дейността на училището и да съдействат за спазването му от страна на ученика;
4. Да участват в процеса на изграждане на навици за самоподготовка като част от изграждането на умения за учене през целия живот;
5. Да удостоверява писмено медицинските документи за извиняване отсъствията на учениците;
6. Да участват в родителските срещи;
7. Да се явяват в училището след покана от учител, директор или друг педагогически специалист в подходящо за двете страни време.

(2) Родителите, чиито ученици се обучават в самостоятелна форма на обучение, са длъжни да осигурят необходимите условия за обучение, познавателни книжки, учебници и учебни помагала, както и да прилагат по свой избор методики и подходи, съобразени с възрастта, индивидуалните потребности и интересите на детето.

Чл. 100. Санкции за родители:

(1) Родители, които не осигурят присъствието на записаните в училището деца, подлежащи на задължително училищно образование, в дневна или комбинирана форма на обучение, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.

(2) Родители, които не осигуряват присъствието на децата си в допълнителното обучение по чл. 124, ал. 2 от ЗПУО, се наказват с глоба в размер от 50 до 150 лв.

(3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1, 2 и 3 глобата е в размер от 100 до 500 лв.

(4) Актовете за установяване на нарушенията по ал. 1, 2, 3 и 4 се съставят от длъжностни лица, определени от кмета на общината.

(5) Наказателните постановления се издават от кмета на общината или от властено от него длъжностно лице.

Глава VII. УЧИТЕЛИ, ДИРЕКТОРИ И ДРУГИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ СПЕЦИАЛИСТИ

Раздел I

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 101.(1) Учителите, директорите, както и заместник-директорите, които изпълняват норма преподавателска работа, са педагогически специалисти.

(2) Педагогически специалисти са и ръководителите на направление „Информационни и комуникационни технологии“, възпитателите, психолозите, педагогическите съветници, логопедите, рехабилитаторите на слуха и говора, корепетиторите, хореографите и треньорите по вид спорт.

Чл. 102. Длъжностите на педагогическите специалисти се заемат съгласно чл.213 от ЗПУО.

Чл. 103. Функциите, професионалните профили, длъжностите и необходимата за заемането им професионална квалификация, както и условията и редът за повишаване на квалификацията, за кариерното им развитие и за атестирането на педагогическите специалисти, включително критериите за атестиране и съставът на атестационната комисия, се определят с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Раздел II

ПРАВА И ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Чл. 104. (1) Педагогическите специалисти имат следните права:

1. да бъдат зачитани правата и достойнството им;

2. да определят методите и средствата за провеждане на образователния процес съобразно принципите и целите, определени в ЗПУО;

3. да участват във формирането на политиките за развитие на детската градина, училището или центъра за подкрепа за личностно развитие;

4. да получават професионална подкрепа в процеса на изпълнение на служебните си задължения;

5. да използва училищната материално-техническата база за изпълнение на служебните си задължения;

6. да повишават квалификацията си;

7. да бъдат поощрявани и награждавани.

(2) Педагогическите специалисти имат следните задължения:

1. да осъществяват обучение и възпитание на учениците в съответствие с държавните образователни стандарти;

2. да опазват живота и здравето на учениците по време на образователния процес и на други дейности, организирани от институцията;

3. да зачитат правата и достойнството на учениците и другите участници в предучилищното и училищното образование и да сътрудничат и партнират със заинтересованите страни;

4. да поддържат и повишават квалификацията си съобразно политиките за организационно развитие на съответната институция и специфичните потребности на учениците, с които работят с цел подобряване качеството на образованието им.

5. да изпълнява нормата за задължителна преподавателска работа и другите задължения, включени в длъжностната му характеристика;

6. да преподава учебния предмет на книжовния български език, с изключение на учебните предмети „чужд език” и „майчин език”, както и на учебните предмети на чужд език, да общува с учениците на книжовен български език и да ги подпомага да усвоят книжовноезиковите норми;

7. да уведомява своевременно директора, когато се налага да отсъства от учебни часове, за осигуряване на заместник с оглед недопускане на свободни часове;

8. да участва в работата на ПС и да изпълнява неговите решения;

9. да изпълнява предписанията и препоръките на органите, осъществяващи методическа дейност и контрол в системата на народната просвета;

10. да информира писмено и на индивидуални срещи родителите за успеха и развитието на ученика, спазването на училищната дисциплина и да ги насочва към форми за допълнителна работа с оглед възможностите, потребностите и желанията на ученика, при зачитане на неговото право да взема решения;

11. да дава консултации в дни и часове, определени със заповед на директора;

12. да не ползва мобилен телефон по време на час;

13. да не пуши и не употребява алкохол в училището;

14. да влиза в класната стая с биенето на втория звънец и излиза от час при биенето на звънеца;

15. да се явява на работа с облекло и във вид, които съответстват на положението му на учител и на добрите нрави;

16. да не внася в училището оръжие, както и други предмети, които са източник на повишена опасност;

Чл.105. Учителите нямат право да:

1. предоставят образователни услуги срещу заплащане при наличие на конфликт на интереси.

2. да видоизменят самоволно учебните планове и учебните програми и използват методи и средства на преподаване, несъобразени с възрастовите особености на учениците.

3. проявяват необективност при оценяване на знанията, уменията и компетенциите на учениците.

4. внасят партийно-политическа или религиозна идеология и пристрастност в образователния процес.

5. използват форми на психическо, морално, физическо или административно насилие върху учениците.

6. допускат в работата си пряка и непряка дискриминация на пол, народност, етническа принадлежност и религия.

7. съзнателно да подпомагат извършването на актове на дискриминация, и носят отговорност по силата на закона за защита на дискриминацията.

Чл. 106. Учител, който е и класен ръководител, има следните задължения:

1. да следи за успеха и развитието на учениците от съответния клас, за спазването на учебната дисциплина и за уменията им за общуване с учениците и учителите и периодично и своевременно да информира родителите им;

2. да анализира и оценява рисковите фактори за учениците от класа и да предприема превантивни и корективни мерки за справяне с тях;

3. да контролира посещаемостта на учениците от класа;

4. когато ученикът отсъства от училище един учебен ден или след всеки 3 допуснати неизвинени отсъствия и отсъствието не е по някоя от уважителните причини, определени в чл. 83, класният ръководител е длъжен да уведоми родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, с писмо, по имейл или в телефонен разговор и да обсъди с него възможностите за отстраняване на причините за отсъствията

5. броят на отсъствията на ученика се отбелязва в дневника на класа и два пъти на срок се вписва в ученическата книжка;

6. да консултира родителите за възможностите и формите на допълнителна работа с ученика;

7. да организира и провежда родителска среща;

8. периодично да организира индивидуални срещи с учениците от класа, да организира и провежда час на класа и да работи за развитието на паралелката като общност;

9. да участва в процедурите за налагане на наказания и мерки по отношение на учениците от класа в случаите и по реда, предвидени в този правилник;

10. да осъществява връзка с учителите, които преподават на паралелката и периодично да се информира за успеха и развитието на учениците от паралелката;

11. да води редовно и да съхранява учебната документация за класа;

12. да отбелязва заличаването на наказанието в ученическата книжка и в личния картон на ученика

13. да изготвя и предоставя на родителя характеристика за всеки ученик, както следва:

- в края на всяка учебна година класният ръководител изготвя характеристика за всеки ученик от класа, в която прави преценка за развитието на ученика в образователно-възпитателния процес и за спазването на училищната дисциплина; характеристиката се предоставя на родителя срещу подпис;
- при завършване на основно и на средно образование класният ръководител изготвя цялостна характеристика за развитието на ученика; тя е неразделна част от свидетелството за основно образование, съответно от дипломата за средно образование;
- характеристика се изготвя и в случаите на преместване в друго училище.

14. на първата родителска среща за учебната година класният ръководител запознава родителите с ПДУ, предоставя информация за графика на приемното време на учителите в училището.

15. За организацията и съдържанието на часа на класа класният ръководител разработва, а директорът утвърждава в срок до една седмица от започване на новата учебна година годишен план (в срокове и по ред, определени в правилника за дейността на училището), съобразен с разпределението на тематичните области съгл. Приложение № 5 от

НАРЕДБА № 13 от 21.09.2016г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование;

16. В годишния план по т.15 се определя броят на часовете по теми и дейности според интересите и възрастта на учениците и с тяхно участие.

Раздел III

ПООЩРЯВАНЕ И НАГРАЖДАВАНЕ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Чл. 107.) Педагогическите специалисти може да бъдат награждавани с отличия и награди за образцово изпълнение на задълженията и научни постижения в образователната област и успешно представяне на ученици в състезания, конкурси, олимпиади, научни конференции със заповед на работодателя си. съгласно Чл. 247. (1) от ЗПУО.

За учителите се награждават, както следва:

- с книги и други предмети;
- с грамота;
- с парична сума, определена от УН.

ГЛАВА VIII. ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 108. Орган за управление и контрол на училището е директорът.

Чл. 109. Директорът на училището организира и контролира цялостната дейност на институцията в съответствие с правомощията, определени с държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти.

Чл.110. При управлението и контрола на учебната, учебно-производствената, учебно-творческата, спортната и административно-стопанската дейност директорът може да се подпомага от един или няколко заместник-директори.

Чл. 111.(1) Специализиран орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището е педагогическият съвет.

(2) Педагогическият съвет включва в състава си всички педагогически специалисти и заместник-директорите без норма на преподавателска работа.

(3) Директорът на училището е председател на педагогическия съвет.

(4) В заседанията на педагогическия съвет с право на съвещателен глас може да участват представители на обществения съвет, настоятелството, медицинското лице, което обслужва училището, ученици, както и други лица.

(5) Директорът на училището в качеството си на председател на педагогическия съвет, кани писмено представителите на обществения съвет и на настоятелството на заседанията на педагогическия съвет, като им предоставя възможно най-пълна информация по въпросите, които предстои да бъдат обсъждани.

(6) Допълнителен орган за разглеждане и решаване на основни педагогически въпроси в училището са сформирани методическите обединения.

Чл. 112. Педагогическият съвет в училището:

1. приема стратегия за развитие на училището за следващите 4 години с приложени към нея план за действие и финансиране;

2. приема правилник за дейността на училището;

3. приема училищния учебен план;

4. приема формите на обучение;

5. приема годишния план за дейността на училището;

6. приема учебни планове за индивидуална форма на обучение;

7. приема мерки за повишаване качеството на образованието;

8. приема програма за превенция на ранното напускане на училище;

9. приема програма за предоставяне на равни възможности и за приобщаване на и учениците от уязвими групи;
10. предлага на директора разкриване на занимания по интереси;
11. прави предложения на директора за награждаване на ученици и за налагане на съответните санкции в предвидените в този закон случаи;
12. определя училищни символи и ритуали и други отличителни знаци;
13. определя ученически униформи;
14. участва със свои представители в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност;
15. запознава се с бюджета на училището както и с отчетите за неговото изпълнение;
16. периодично, най-малко три пъти през една учебна година, проследява и обсъжда нивото на усвояване на компетентности от учениците и предлага съвместни мерки между учителите с цел подобряване на образователните резултати;
17. упражнява други правомощия, определени с нормативен акт.
18. Педагогическият съвет на училището изпълнява правомощията по ал. 1 съобразно предмета на дейността си.

ГЛАВА ІХ. ОБЩЕСТВЕНИ СЪВЕТИ

Чл.113. С цел създаване на условия за активни и демократично функциониращи общности към училището се създава обществен съвет.

(1) Общественият съвет е орган за подпомагане на развитието на СУ и за граждански контрол на управлението му.

(2) Общественият съвет се състои от нечетен брой членове и включва един представител на финансиращия орган и най-малко трима представители на родителите на ученици от съответната институция.

(3) Представителите на родителите се излъчват от събрание на родителите, свикано от директора на училището. На събранието се определя броят на представителите на родителите и се избират и резервни членове на обществения съвет.

(4) Представителите на работодателите се определят от областния управител по предложение на представителните организации на работодателите.

(5) Председателят на обществения съвет се избира от членовете му.

(6) Членовете на обществения съвет се определят за срок не по-дълъг от три години.

Чл. 114.(1) Общественият съвет се свиква на заседание най-малко 4 пъти годишно, като задължително провежда заседание в началото на учебната година.

(2) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училището участват поне трима представители на ученическото самоуправление.

(3) С право на съвещателен глас в работата на обществения съвет на училището участва и представител на настоятелството.

(4) В заседанията на обществения съвет могат да бъдат канени и служители на институцията, на регионалното управление на образованието, експерти, на работодателите, на синдикатите, на юридическите лица с нестопанска цел и други заинтересовани лица.

(5) Директорът на училището има право да присъства на заседанията на обществения съвет и да изразява становище по разглежданите въпроси.

Чл. 115. (1) Общественият съвет на училището:

1. одобрява стратегията за развитие на училището и приема ежегодния отчет на директора за изпълнението ѝ;

2. участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на програмите по чл. 263 от ЗПУО и при обсъждане на избора на ученически униформи;

3. предлага политики и мерки за подобряване качеството на образователния процес въз основа на резултатите от самооценката на институцията, външното оценяване – за училищата, и инспектирането на училището;

4. дава становище за разпределението на бюджета по дейности и размера на капиталовите разходи, както и за отчета за изпълнението му – за институциите на делегиран бюджет и за те и те училища, които получават средства от държавния бюджет;

5. съгласува предложението на директора за разпределение на средствата от установеното към края на предходната година превишение на постъпленията над плащанията по бюджета на училището;

6. съгласува училищния учебен план;

7. участва с представители в комисиите за атестиране на директорите при условията и по реда на държавния образователен стандарт за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти;

8. съгласува избора от учителите в училището по чл. 164, ал. 2 от ЗПУО на учебниците и учебните комплекти;

9. сигнализира компетентните органи, когато при осъществяване на дейността си констатира нарушения на нормативните актове;

10. дава становище по училищния план-прием;

11. участва в създаването и приемането на етичен кодекс на училищната общност.

(2) При неодобрение от обществения съвет на актовете по ал. 1, т. 1 и 6 те се връщат с мотиви за повторно разглеждане от педагогическия съвет. При повторното им разглеждане педагогическият съвет се произнася по мотивите и взема окончателно решение.

Чл. 116. Условията и редът за създаването, устройството и дейността на обществения съвет се уреждат с правилник, издаден от министъра на образованието и науката.

ГЛАВА X. НАСТОЯТЕЛСТВА

Чл. 117.(1) Настоятелството се учредява по инициатива на директора на училището за подкрепа на родители, учители или общественици.

(2) Лицата по ал. 1 отправят покана за участие в учредително събрание чрез средствата за масово осведомяване и/или лично до видни общественици, дарители, представители на юридически лица.

Чл. 118. (1) Органи на настоятелството са общото събрание и съветът на настоятелите.

(2) Членовете на съвета на настоятелите се избират от общото събрание за срок до 4 години.

(3) Съветът на настоятелите избира измежду членовете си председател.

Чл. 119. За постигане на целите си настоятелствата:

1. съдействат за осигуряване на допълнителни финансови и материални средства за , училището или а за подкрепа за личностно развитие и контролират целесъобразното им разходване;

2. подпомагат изграждането и поддържането на материално-техническата база на , училището или а за подкрепа за личностно развитие;

3. съдействат при организиране на ученическото хранене, за осигуряване на транспорт и при решаването на други социално-битови проблеми на , учениците, учителите от училището, или а за подкрепа за личностно развитие;

4. съдействат за реализирането на програми по проблемите на и учениците, за заниманията по интереси, организирания отход, туризъм и спорт с и учениците;

5. организират и подпомагат обучения на родителите по въпросите на възпитанието и развитието на техните деца;

6. организират обществеността за подпомагане на училището;

7. сигнализират компетентните органи при извършени нарушения в системата на предучилищното и училищното образование.

ГЛАВА XI. УЧИЛИЩНИ ПОЛИТИКИ

Чл. 120. (1) Училището анализира потребностите на училищната общност и определя своите приоритети, свързани с гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, които са част от стратегията на СУ „Иван Вазов“ по чл. 263, ал. 1, т. 1 от Закона за предучилищното и училищното образование.

(2) В съответствие със стратегическите си приоритети училището определя политики, които подкрепят и осъществяват гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование.

(3) В училищните политики по ал. 2 се определят конкретните подходи и начини на организация на вътрешните процеси и дейности за осъществяване на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование в СУ „Иван Вазов“.

(4) Училищните политики се отразяват в програми по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование, които се разработват от съответните постоянно действащи комисии в началото на учебната година, за период – една учебна година, и се актуализират при необходимост от съответната комисия.

Чл. 121. (1) За разработване и координиране на прилагането на училищните политики за подкрепа на гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование със заповед на директора на училището в началото на учебната година се определят постоянно действащи комисии за съответната учебна година.

(2) В комисии по ал. 1 могат да участват ученици, определени от Ученическия парламент, и родители, определени от Обществения съвет.

ГЛАВА XII. ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 122. (1) Училището е второстепенен разпоредител с бюджет, финансирано със средства от държавния бюджет, бюджетите на общините, европейски фондове и програми и други източници.

(2) Със средства от държавния бюджет се финансират изцяло или частично дейностите, които са обект на държавна политика.

(3) Средствата от държавния бюджет са за:

1. издръжка на дейностите по възпитание и обучение на децата и учениците;
2. подпомагане на равния достъп и подкрепа за личностно развитие;
3. изпълнение на национални програми за развитие на образованието.

Чл. 123. Училището е общинско и прилага система на делегиран бюджет, която дава право на директора:

1. да извършва компенсирани промени по плана на приходите и разходите, в т.ч. между дейности, като уведомява за това първостепенния разпоредител с бюджет;

2. да се разпорежда със средствата на училището;

3. да определя числеността на персонала, индивидуалните възнаграждения, преподавателската натовареност и броя на групите и паралелките, както и броя на учениците в тях съобразно утвърдения бюджет на училището и нормите, определени в подзаконовите нормативни актове, като осигурява прилагането на учебния план.

Чл. 124. Директорът представя на обществения съвет и пред общото събрание на работниците и служителите тримесечни отчети за изпълнението на бюджета на училището, детската градина или центъра за подкрепа за личностно развитие в срок до края на месеца, следващ съответното тримесечие.

Чл. 125. Допълнително финансиране училището си осигурява от наеми и национални програми:

- ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, проект BG05M2OP001-3.003-0001 „Подкрепа за равен достъп и личностно развитие“;
- ОП „Наука и образование за интелигентен растеж“, проект BG05M2OP001-2.004-0004 “Развитие на способностите на учениците и повишаване мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности (Твоят час) – фаза 2“ ;
- от Национална програма „На училище без отсъствия“, мярка „Без свободен час в училище“;
- Национална програма „Ученически олимпиади и състезания“, Модул „Национални и международни ученически олимпиади и състезания“;
- НП „ИКТ в училище“;
- Национални програми – схеми „Топло мляко“ и „Училищен плод“.

Чл. 126. Като второстепенен разпоредител, училището работи в съответствие разработени вътрешни правилници, правила и процедури, включени в система за финансово управление и контрол.

Чл. 127. Главният счетоводител и директорът разработват и представят на кмета на общината, на РУО, на МОН и на управляващите органи на проектите конкретни административни и финансови документи.

ГЛАВА XIII. ЗАДЪЛЖИТЕЛНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Чл. 128. (1) Задължителната документация в училището и срокът за нейното съхранение е съгласно Наредба № 8 от 11.08.2017 г. за информацията и документите за системата на предучилищното и училищното образование:

1. Книга за решенията на педагогическия съвет и класъор с протоколи към нея – 20 години;
2. Книга за регистриране на заповеди на директора и класъор с приложени заповеди към нея - 20 години;
3. Книга за контролната дейност на директора - 5 години;
4. Книга за контролната дейност на заместник-директор по учебната дейност – 5 години;
5. Книга за регистриране на проверките на контролните органи на МОН – 5 години;
6. Дневник входяща и изходяща кореспонденция - 10 години;
7. Книга за регистриране на даренията – 20 години;
8. Летописна книга – постоянен;
9. Книга за резултатите от изпитите на учениците – 50 години;
10. Книга за подлежащи на задължително обучение деца до 16 - годишна възраст – 50 години;
11. Главна книга за учениците от I - VIII клас и лични картони за учениците от гимназиален етап – 50 години;
12. Дневник за всяка паралелка/група - 5 години;
13. Протоколи за допускане до изпити – 50 години;
14. Книга за резултати от изпити на ученици – 50 години;
15. Протоколи от изпитите - 5 години;
16. Регистрационни книги за издадените документи: за завършена степен на образование – 50 години;
17. Регистрационна книга за издадените дубликати на документи за завършена степен на образование – 50 години;
18. Регистрационни книги за издадените удостоверения и дубликати на удостоверения – 50 години;
19. Сведение за организацията на дейността в училището за учебната година (Списък-образец №1)

Чл. 129. Със заповед на директора на училището за всеки вид документ се определя:

1. длъжностното лице, което изготвя/води документа;
2. мястото на съхранение на документа до приключването му;
3. редът за предаване, съхраняване и използване в архива на институцията след приключване на документа

ГЛАВА IV. ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Настоящият Правилник влиза в сила от 15.09.2017г. и отменя предходния.

§ 2. Правилникът може да се актуализира или изменя с решение на ПС.

§ 3. Промените, приети с нормативни актове на МОН, се отразяват в този правилник.

§ 4. Всички нерешени в правилника въпроси се изясняват със заповед на директора.

§ 5. Класните ръководители са длъжни да запознаят учениците с Правилника в едноседмичен срок след приемането му, а родителите - на първата родителска среща и да удостоверят това с подписи.

§ 5. Правилникът се съхранява от директора на хартиен носител. В електронен вариант се предоставя за ползване в учителската стая.